

QUR'ANI-KƏRİM

VƏ AÇIQLAMALI MƏALİ

Azərbaycan dilinə tərcümə edən
Prof. Fazil QARAOĞLU

**Bu kitab Azərbaycan Respublikası Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin
24.12.2015-ci il tarixli DK-9969/X nömrəli icazə məktubuna əsasən çap olunur.**

**QURA'Nİ-KƏRİM
VƏ AÇIQLAMALI MƏALİ**

Bakı, Qanun Nəşriyyatı, 2023, 640 səh.

Azərbaycan dilinə

tərcümə edən: prof. Fəzil Qaraoğlu

Mətn dizaynı: Rəhilə Şamil

Qapaq dizaynı: Rəfael Qasım

Texniki redaktor: Tural Zeynallı

Qanun nəşriyyatı

Bakı, AZ 1102, Tbilisi pros., 76

Tel: (+994 12) 431-16-62; 431-38-18

Mobil: (+994 55) 212 42 37

e-mail: info@qanun.az

www.qanun.az

www.instagram.com/Qanunpublishing

ISBN 978-9952-26-780-8

© Qanun Nəşriyyatı, 2021; 2023

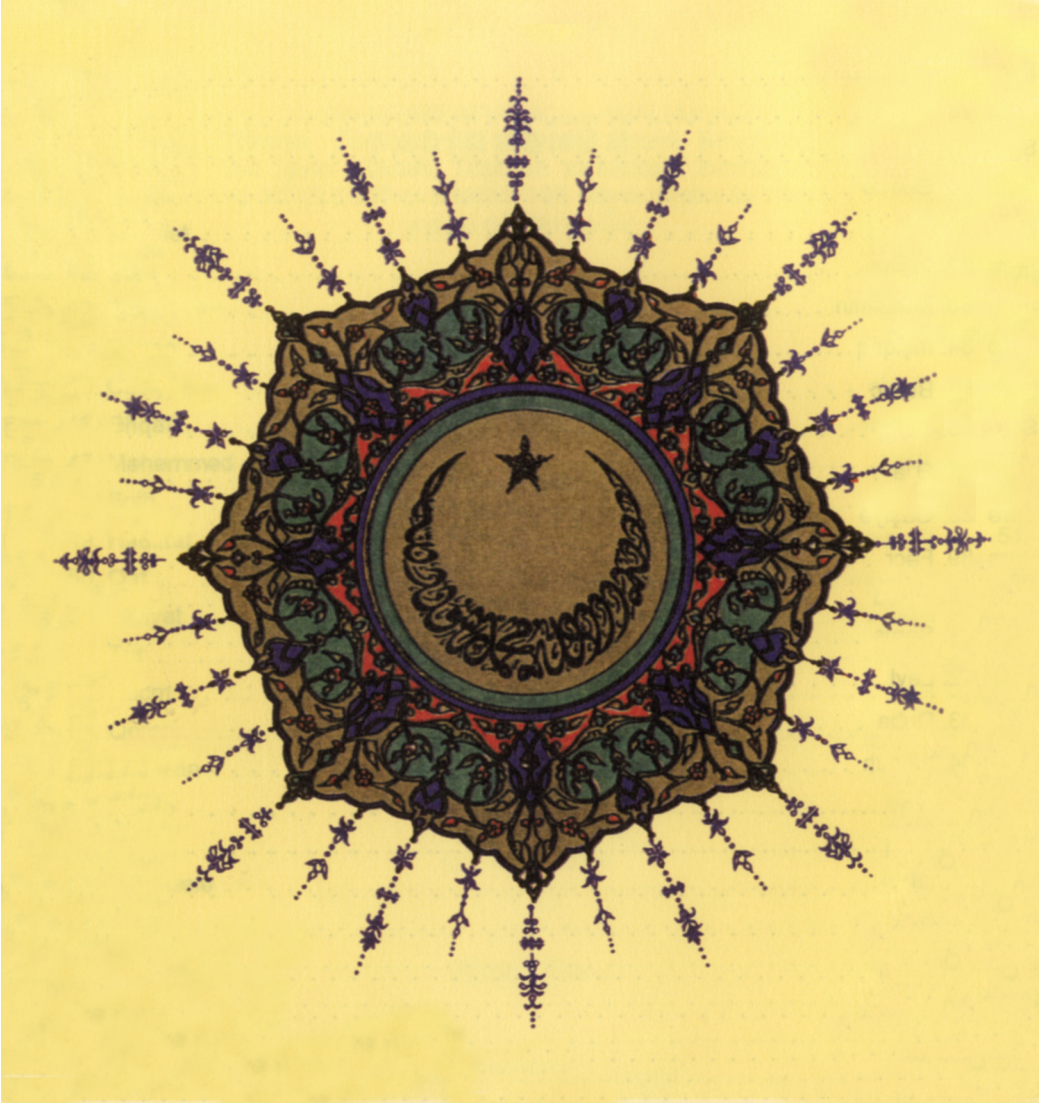
© Fəzil Qaraoğlu, 2014

MÜNDƏRİCAT

Surə 1. Fatihə	iv
Surə 2. Bəqərə	1
Surə 3. Ali İmran	49
Surə 4. Nisa	76
Surə 5. Maidə	105
Surə 6. Ən'am	127
Surə 7. Ə'raf	150
Surə 8. Ənfal	176
Surə 9. Tövbə	186
Surə 10. Yunus	207
Surə 11. Hud	220
Surə 12. Yusuf	234
Surə 13. Rə'd	248
Surə 14. İbrahim	254
Surə 15. Hicr	261
Surə 16. Nəhl	266
Surə 17. İsrə	281
Surə 18. Kəhf	292
Surə 19. Məryəm	304
Surə 20. Taha	311
Surə 21. Ənbiya	321
Surə 22. Həcc	331
Surə 23. Mu'minun	341
Surə 24. Nur	349
Surə 25. Furqan	358
Surə 26. Şüəra	366
Sura 27. Nəml	376
Surə 28. Qəsəs	384
Surə 29. Ənkəbut	395
Surə 30. Rum	403
Surə 31. Loğman	410
Surə 32. Səcdə	414
Surə 33. Əhzab	417
Surə 34. Səba	427
Surə 35. Fatir	433
Surə 36. Yasin	439

Surə 37. Saffat	445
Surə 38. Sad	452
Surə 39. Zümər	457
Surə 40. Mö'min	466
Surə 41. Fussilət	476
Surə 42. Şura	482
Surə 43. Zuxruf	488
Surə 44. Duxan	495
Surə 45. Casiyə	498
Surə 46. Əhqaf	501
Surə 47. Məhəmməd	506
Surə 48. Fəth	510
Surə 49. Hucurat	514
Surə 50. Qaf	517
Surə 51. Zariyat	519
Surə 52. Tur	522
Surə 53. Nəcm	525
Surə 54. Qəmər	527
Surə 55. Rəhman	530
Surə 56. Vaqi'ə	533
Surə 57. Hədid	536
Surə 58. Mücadələ	541
Surə 59. Həşr	544
Surə 60. Mumtəhinə	548
Surə 61. Səf	550
Surə 62. Cumu'ə	552
Surə 63. Munafiqun	553
Surə 64. Təğabun	555
Surə 65. Talaq	557
Surə 66. Təhrim	559
Surə 67. Mülk	561
Surə 68. Qələm	563
Surə 69. Haqqə	565
Surə 70. Mə'aric	567
Surə 71. Nuh	569
Surə 72. Cinn	571
Surə 73. Muzzəmmil	573
Surə 74. Muddəssir	574
Surə 75. Qiyamə	576
Surə 76. İnsan	577

Surə 77. Mursəlat	579
Surə 78. Nəbə	581
Surə 79. Nazi'at	582
Surə 80. Əbəsə	584
Surə 81. Təkvir	585
Surə 82. İnfitar	586
Surə 83. Mutaffifin	587
Surə 84. İnşiqaq	588
Surə 85. Buruc	589
Surə 86. Tariq	590
Surə 87. Ə'la	591
Surə 88. Ğaşiyə	591
Surə 89. Fəcr	592
Surə 90. Bələd	593
Surə 91. Şəms	594
Surə 92. Leyl	595
Surə 93. Duha	595
Surə 94. İnşirah	596
Surə 95. Tin	596
Surə 96. Ələq	597
Surə 97. Qədr	598
Surə 98. Beyyinə	598
Surə 99. Zilzal	599
Surə 100. Adiyat	599
Surə 101. Qari'ə	600
Surə 102. Təkəsür	600
Surə 103. Əsr	601
Surə 104. Huməzə	601
Surə 105. Fil	601
Surə 106. Qureyş	602
Surə 107. Maun	602
Surə 108. Kövsər	602
Surə 109. Kafirun	603
Surə 110. Nəsr	603
Surə 111. Təbbət	603
Surə 112. İxlas	604
Surə 113. Fələq	604
Surə 114. Nas	604

Qur'ani-Kerimin bu mæaldæki mætni mæşhur
Qayışzadæ Hafiz Osman xətti orta boy
ælyazmaları filmlerindən götürülmüşdür.

Tæqva sahibi olan hær kæs mütærcimæ sormadan müqæddæs Kitabımız
"QUR'ANI-KƏRİM VƏ AÇIQLAMALI MƏALİ"ni gözæl bir şækildæ neşr etdirib
Uca Allahın Kælamını tæbliğ etmək şærefinæ nail ola bilər.

*Mütærcim müqæddæs Kitabımızın tærcümæsini
anası – **Nurxanım Xasay qızının** æziz xatiræsine
hæsret væ minnætdarlıqla ithaf edir.*

İ N D E K S

A İ L Ə

Ailə əxlaqı – Nisa 3, 4, 129; Əhzab 55.

Ailə sevgi və hüsur yuvasıdır – Rum 21.

Ata-anaya itaət – İsrə 23-25; Ənkəbut 8; Loğman 14, 15; Əhqaf 15.

Bəzək və zinət – Ə'raf 32; Nəhl 14; Zuxruf 18.

Birdən artıq qadınla evlənmə – Nisa 3-4; Əhzab 50.

Boşanan qadınların təmizlənmə müddəti – Bəqərə 228, 235; Əhzab 49; Talaq 1, 4.

Boşanma – Bəqərə 227-231; Nisa 35, 128, 130; Mumtəhinə 10, 11; Talaq 1, 2, 6, 7.

Qadın və qadın haqları – Bəqərə 187, 228, 229, 232, 233, 237, 282; Ali İmran 14; Nisa 1, 4, 7, 11, 12, 19, 20, 24, 25, 33, 34, 127, 128, 176; Ə'raf 189; Rum 21; Əhzab 28-34; Zümər 6; Əhqaf 15; Mumtəhinə 12; Təğabun 14.

Qadınların dini və əxlaqi vəzifələri – Mumtəhinə 12.

Evlənmək üçün halal olan qadınlar – Maidə 5.

Evlənmək üçün haram (qadağan) olan qadınlar – Nisa 22-24.

Əqrəbəliq bağları – Bəqərə 83, 177, 215; Nisa 1, 36; Tövbə 23; Nəhl 90; İsrə 26; Nur 22; Rum 38; Məhəmməd 22.

Əmizdirmə və əmizdirmə müddəti – Bəqərə 233; Loğman 14; Əhqaf 15; Talaq 6, 7;

Ər-arvad anlaşmazlığı – Nisa 35.

Yaxşı qadınlar, pis qadınlar – Nisa 34.

Yetim qızlarla evlənmə – Nisa 127.

Zina edənlərin cəzası – Nur 2, 3.

Zina iftirası və cəzası – Nur 4-9, 23-26.

Zinadan qorunmaq – İsrə 32; Nur 30, 31; Furqan 68.

Zinanın isbatı – Nisa 15; Nur 6-9.

Kişi və kişi haqları – Bəqərə 187, 228, 233; Nisa 34.

Mehr (kəbin) haqları – Bəqərə 229, 237; Nisa 4, 20, 21-25.

Miras – Nisa 7-13, 33.

Müşriklər qadına qiymət verməzdilər – Ən'am 139; Nəhl 58, 59; Zuxruf 17; Tur 39; Nəcm 21, 22.

Nigah (evlənmə, evləndirmə) – Bəqərə 221, 235; Nisa 3, 24, 25, 127; Maidə 5; Nəhl 72; Nur 32, 33; Əhzab 37, 50.

Təsəttür (örtünmə, libas) – Ə'raf 26, 31; Nəhl 81; Nur 31, 60; Əhzab 35, 59.

Uşaqlar – Bəqərə 233.

Uşaqların xeyirli olmaları üçün dua – Bəqərə 128, 129; Ali İmran 38-41; Ə'raf 189; İbrahim 40; Furqan 74; Əhqaf 15.

A L L A H

Allah vahiddir – Bəqərə 163, 255; Ali İmran 2, 6, 18; Nisa 87, 171; Ən'am 19, 102; Tövbə 31; Hud 14; Rə'd 16, 30; Nəhl 22, 51; İsrə 42, 43; Taha 8, 98; Ənbiya 22, 25; Mu'minun 91, 116; Qəsəs 70, 88; Fatir 3; Saffat 1-5; Sad 65, 66; Zümər 4-6; Mö'min 3, 16,

62, 65; Fussilət 6; Zuxruf 84; Duxan 8; Həşr 22, 23; Təğabun 13; Müzzəmmil 9; İxlas 1.

Allah vardır – Ən'am 74-79; Nəml 59-64; Qəsəs 71-73; Ənkəbut 61, 63; Hədid 3; Mülk 19, 30.

Allah qeybi və aşkarı biləndir– Ən'am 73; Tövbə 78, 94, 105; Rə'd 9; Mu'minun 92; Səcdə 6; Zumər 46; Hucurat 18; Həşr 22; Cumu'ə 8; Təğabun 18; Cinn 26.

Allah qorxusu – Bəqərə 74, 150; Ali İmran 175; Nisa 77; Tövbə 13; Əhzab 39; Fatir 28.

Allah qullarına lütfkardır – Şura 19.

Allah diridir – Bəqərə 255; Ali İmran 2; Taha 111; Mö'min 65.

Allah dirildən və öldürəndir – Hicr 23.

Allah əbədidir – Bəqərə 255, Furqan 58; Qəsəs 88; Rəhman 26; Hədid 3.

Allah əzəldir – Bəqərə 255; Hədid 3.

Allah zülm edən deyildir – Ali İmran 182; Nisa 40; Tövbə 70; Ənfal 51; Hud 101; Qaf 29; Nəhl 33, 34; Kəhf 49; Həcc 10; Yunus 44, 47; Rum 9.

Allah zəiflərin yardımçısıdır – Qəsəs 4-5.

Allah ilə olan əhdlərini pozanlar – Bəqərə 27.

Allah istədiyini edər – Bəqərə 185, 253; Ali İmran 26, 40; Maidə 1; Hud 107; İbrahim 27; Həcc 14, 18; Nur 45; Qəsəs 68; Rum 54; Şura 49; Buruc 16.

Allah insanları əbəs yerə yaratmışdır – Mu'minun 115.

Allah yaradıcıdır – Bəqərə 28, 29; Ali İmran 47; Maidə 17; Ən'am 73, 95, 101, 102; Ə'raf 54; Rə'd 16; Hicr 86; İsrə 99; Nur 45; Qəsəs 68; Rum 27, 40, 54; Səcdə 7; Fatir 1; Yasin 81; Zumər 62; Mö'min 62; Şura 49; Qəmər 49; Vaqi'ə 57-59, 63-65; Həşr 24; Təğabun 2.

Allah gizlədiləni də bilir, aşkar ediləni də – Əhzab 54; Mumtəhinə 1; Tə-

ğabun 4; Mülk 13.

Allah gizliyi də bilir, aşkarı da – Bəqərə 77; Nəhl 19, 23; Ənbiya 110.

Allah gizliyi də, gizlinin gizlisini də bilir – Taha 7.

Allah göyləri və yeri altı günə yaratdı – Ə'raf 54; Yunus 3; Hud 7; Furqan 59; Səcdə 4; Qaf 38; Hədid 4.

Allah gözələrin xain baxışlarını da bilir, sinələrin gizlətdiyini də – Mö'min 19.

Allah mö'minlərin himayəçisi-dir – Ali İmran 68; Həcc 78.

Allah nəzarət edəndir – Nisa 1.

Allah nurunu tamamlayacaqdır – Tövbə 32; Səf 8.

Allah peyğəmbərlərdən əhd almışdır – Əhzab 7.

Allah rəsulunu himayə etmişdir – Duha 1-8; İnşirah 1-4.

Allah sevgisi – Bəqərə 165; Ali İmran 31; Tövbə 24.

Allah "üçdür" deməyin– Nisa 171.

"Allah üçlüyün üçüncüsüdür" deyənlər – Maidə 73.

Allah və'dindən dönməz – İbrahim 47; Həcc 47; Rum 6.

Allah və peyğəmbər sevgisi – Ali İmran 31.

Allah və Onun peyğəmbərləri mütləq qalib gələcəklər – Mücadələ 21.

Allaha və Onun peyğəmbərinə itaət – Nisa 13, 14, 69, 80; Maidə 92; Ənfal 20, 24; Nur 52, 54; Əhzab 36, 71; Məhəmməd 33; Fəth 17; Hucurat 14; Həşr 4; Təğabun 12.

Allah hakimlər hakimidir – Tin 8.

Allah heç bir şeyə bənzəməz – Bəqərə 22; Məryəm 65; Şura 11; İxlas 4.

Allah hər an bir işdədir – Rəhman 29.

Allah hər şeyi bilir – Bəqərə 29, 33, 231, 255, 282; Ali İmran 29; Maidə

7, 99; Ən'am 3, 59, 73; Hud 5; Rə'd 8-10; İbrahim 38; Nəhl 19, 23; Taha 7, 98; Ənbiya 110; Həcc 70, 76; Mu'mininun 92; Qəsəs 69; Ənkəbut 45, 52; Loğman 23, 34; Səcdə 6; Səba 2; Fatir 38; Zümər 7, 46; Mö'min 19; Fussilət 47; Şura 12, 24, 25; Hədid 3, 4, 6; Mücadələ 7; Həşr 22; Təğabun 4, 11, 18; Mülk 13, 14.

Allah hər şeyi eşidir – Bəqərə 127, 137, 181, 224, 227, 244, 256; Ali İmran 34, 35, 38, 121; Nisa 58, 134, 148; Ən'am 13, 115; Ə'raf 200; Ənfal 61; Yunus 65; Yusuf 34; İbrahim 39; Ənbiya 4; Nur 21, 60; Şüəra 220; Ənkəbut 5, 60; Səba 50; Mö'min 20, 56; Fussilət 36; Şura 11; Mücadələ 1.

Allah hər şeyi ən gözəl şəkildə yaratmışdır – Səcdə 7.

Allah hər şeyi görür – Bəqərə 96, 110, 233, 237; Ali İmran 15, 20; Nisa 58, 134; İsra 1, 17, 30, 96; Həcc 61, 75; Səba 11; Fatir 31, 45; Mö'min 20, 44, 56; Şura 11, 27; Hədid 4; Mücadələ 1; Mülk 19; İnşiaq 15.

Allahın ədaləti – Ali İmran 195.

Allahın dini – Ali İmran 83.

Allahın elmi hər şeyi ehtiva edir – Mö'min 7.

Allahın kəlmələri yazmaqla bitməz – Kəhf 109.

Allahın gözəl adları – İsra 110; Taha 8; Həşr 24.

Allahın insanlara olan fəzli (lütfü) və mərhəməti – Bəqərə 22; Nisa 95-99, 113; Nəhl 66-69, 71, 72, 78, 81; İsra 11, 20, 21, 66, 70; Taha 53, 54; Həcc 63, 65, 66; Mu'mininun 18, 22; Nur 21; Furqan 45-49; Qəsəs 71-73; Rum 46; Loğman 20; Səcdə 27; Yasin 33-35, 71-73; Mö'min 61, 64, 79, 80; Zuxruf 10-13; Casiyə 12, 13; Qaf 9-11; Əbəsə 24-32.

Allahın insana olan yaxınlığı – Qaf 16.

Allahın lə'nəti – Nisa 52, 118.

Allahın mö'min mücahidlərə olan

yardımı – Ənfal 17, 26; Rum 47.

Allahın ne'mətləri sayıla bilməz – İbrahim 34; Nəhl 18.

Allahın mərhəməti hər şeyi ehtiva edir – Mö'min 7.

Allahın mərhəmətindən ümid kəsilməz – Yusuf 87; Zümər 53.

Allahın qanunlarında dəyişiklik görülməz – İsra 77; Əhzab 38, 39; Fatir 43; Fəth 23.

Allahın və'di haqdır – Mö'min 55; Casiyə 32.

Allahın varlığının dəlilləri – Yusuf 105; Rə'd 2-5; Nəhl 10, 13, 65-69; Həcc 5; Yasin 32-44; Fussilət 37, 39, 53; Şura 29, 32; Casiyə 3, 6; Vaqi'ə 58-72; Ğaşiyyə 17-20.

Allahın yaratdıqlarında uyumsuzluq yoxdur – Mülk 3, 4;

Allahın yardımı – Ən'am 63-64; Tövbə 25, 26; Nəsr 1-3.

Allahın yardımına layiq olanlar – Həcc 40, 41.

Allah hər şeyə qadirdir – Bəqərə 20, 106, 109, 148, 259, 284; Ali İmran 26, 29, 189; Nisa 133, 149; Maidə 17, 19, 40, 120; Ən'am 17, 37, 65; Ənfal 41; Tövbə 39; Hud 4; Nəhl 70, 77; İsra 99; Həcc 6, 39; Mu'mininun 18; Nur 45; Furqan 54; Ənkəbut 20; Rum 54; Fatir 1; Yasin 81; Şura 9, 50; Əhqaf 33; Fəth 21; Hədid 2; Həşr 6; Talaq 12; Təhrim 8; Mülk 1; Qiyamə 4, 40; Mursəlat 23; Tariq 8.

QUR'AN

Qur'an – Maidə 101; Ən'am 19; Tövbə 111; Yunus 15, 37, 61; Yusuf 2; Rə'd 31; Hicr 1, 87, 91; Nəhl 98; İsra 41, 45, 89; Kəhf 54; Taha 2, 114; Furqan 30; Nəml 1-6, 76, 92; Qəsəs 85; Rum 58; Səba 31; Yasin 2, 69; Sad 1;

Zümər 27, 28; Fussilət 3; Zuxruf 3; Qaf 45; Rəhman 2; Vaqi'ə 77; Qələm 51; Muzzəmmil 20; İnsan 23; Buruc 21; İnşi-qaq 21.

Qur'an aramla, ağır-ağır oxunmalıdır – Muzzəmmil 4.

Qur'an Qədr gecəsində enmişdir – Duxan 3; Qədr 1.

Qur'an ən doğru yola yönəldir – İsrə 9.

Qur'an insanları qaranlıqdan aydınlığa çıxarır – Hədid 9.

Qur'an nə üçün ərəbcə endirildi – Fussilət 44; Şura 7.

Qur'an nə üçün hissə-hissə endirildi – Bəqərə 23; Furqan 32.

Qur'an rəqibsizdir – Bəqərə 23, 24; Yunus 37, 38; Hud 13, 17; İsrə 88.

Qur'an Ramazan ayında endirildi – Bəqərə 185.

Qur'an üzərində düşünmək – Nisa 82; Sad 29; Məhəmməd 24.

Qur'an şəfa və mərhəmətdir – İsrə 82.

Qur'anda lə'nətlənən ağac – İsrə 60.

Qur'anda səcdə ayələri – Ə'raf 206; Rə'd 15; Nəhl 50; İsrə 107; Məryəm 58; Həcc 18; Furqan 60; Nəml 25; Səcdə 15; Sad 24; Fussilət 37; Nəcm 62; İnşi-qaq 21; Ələq 19.

Qur'andakı on əmr – Ən'am 102; İsrə 22-39.

Qur'anı qoruyan Allahdır – Hicr 9;

Qur'anın əzəməti – Həşr 21.

Qur'anın oxunuş şəkli – İsrə 106; Muzzəmmil 4.

QUR'ANDAN ÖVVƏLKİ KİTABLAR

İncil – Ali İmran 3, 48, 65; Maide 46, 47, 66, 68, 110; Ə'raf 157; Tövbə 111; Fəth 29; Hədid 27.

Tövrət – Ali İmran 3, 48, 50, 65, 93; Maide 43, 44, 46, 66, 68, 110; Fəth 29; Səf 6; Cumu'ə 5.

Zəbur – Nisa 163; Ənbiya 105.

DİNLƏR, İNANCLAR, YAXŞI VƏ PİS YOLLAR

Din – Bəqərə 132, 193, 217, 256; Ali İmran 19, 24, 83, 85; Nisa 46, 125, 146; Maide 3, 54, 57, 77; Ən'am 161; Ə'raf 29, 51; Ənfal 39, 49, 72; Tövbə 11, 12, 29, 33, 36, 122; Yunus 22, 105; Yusuf 40; Nəhl 52; Həcc 78; Nur 2; Ənkəbut 65; Rum 30, 32, 43; Əhzab 5; Zümər 2, 3; Şura 13, 21; Fəth 28; Mumtəhinə 8, 9; Səf 9; Tin 7; Beyyinə 5; Maun 1; Kafirun 6; Nəsr 2.

Dində ixlas – Ə'raf 26; Yunus 22; Ənkəbut 65; Loğman 32; Zümər 2, 11; Mö'min 14, 65; Beyyinə 5.

Dində təfriqə – Ən'am 159.

Dində zorlama – Bəqərə 256.

Dində dönmə – Bəqərə 108, 217; Ali İmran 86-90; Nisa 137; Nəhl 106-109; Məhəmməd 25; Nəcm 33-41.

Doğru din – Tövbə 29, 33, 36; Fəth 28; Səf 9; Beyyinə 5.

Doğru yol – Fatihə 6; Bəqərə 142, 213; Ali İmran 51, 101; Nisa 68, 175; Maide 16; Ən'am 39, 87, 126, 161; Ə'raf 16; Yunus 25; Hicr 41; Nəhl 121; İsrə 35; Məryəm 36; Həcc 54; Mu'mininun 73; Nur 46; Yasin 4, 61; Şura 52, 53; Zuxruf 43, 61, 64; Əhqaf 30; Fəth 2, 20; Hucurat 7; Mülk 22.

İman-ibadət-əxlaq – Bəqərə 177.

İman-islam – Hucurat 14.

İman sevgisi – Hucurat 7.

İman təmizlik, küfr pislikdir – Ali İmran 179.

İman gücü – Nəhl 99, 100.

İman könül bəzəyidir – Hucurat 7.

İmanda səbatsızlıq – Nisa 137.

İmanın şərtləri – Bəqərə 177; Nisa 136.

İslam – Ali İmran 19, 85; Maide 3; Ən'am 125; Tövbə 74; Zümər 22; Hucurat 17; Səf 7.

Kafirlik – Bəqərə 88, 93, 108, 217; Ali İmran 52, 80, 90, 167, 176, 177; Nisa 46, 137, 155, 156; Maide 41, 61, 64, 68; Tövbə 12, 74, 97, 107; İbrahim 28; Nəhl 106; Rum 44; Loğ-

man 23; Fatir 39; Zumər 7, 8; Hucurat 7.

Münafıqlıq – Tövbə 77, 97, 101.

Münafıqlıq əlamətlərindən bə'ziləri – Bəqərə 9-12, 15, 17, 19, 20, 264, 266; Nisa 66, 83, 142, 143; Maidə 41, 62, 63; Tövbə 42, 54, 56, 59, 67, 69, 74-76, 78, 107; Hud 5; Nur 19; Qəsəs 60; Məhəmməd 22, 25, 26; Fəth 11, 15; Hucurat 14, 16, 17; Həşr 11-13, 16; Münafıqun 1, 4, 7.

Müşriklik – Nisa 36, 46, 116; Maidə 76; Ən'am 110, 151; Nəhl 74; İsrə 23, 39; Həcc 31; Ənkəbut 10, 11, 68; Rum 28, 29, 31, 32; Loğman 13; Əhzab 57; Səba 41; Zuxruf 20, 21, 57-59; Casiyə 23; Əhqaf 5; Məhəmməd 12.

Müşriklikdən çəkinmək – Şüəra 213; Qəsəs 88; Rum 31; Zumər 65, 66; Mö'min 66; Fussilət 37; Məhəmməd 15, 36; Zariyat 51.

Tövhid və Tövhid inancı – Fatihə 5; Bəqərə 163, 255; Ali İmran 2, 6, 18, 62; Nisa 171; Maidə 73; Ən'am 19, 46, 102, 106; Ə'raf 59, 65, 73, 85, 158; Tövbə 31, 129; Hud 14, 50, 61, 84; Rə'd 30; İbrahim 52; Nəhl 2, 22, 51; Kəhf 110; Taha 8, 14, 98; Ənbiya 22, 25, 108; Həcc 34; Mu'minun 32, 91, 116; Nəml 26, 60-64; Qəsəs 70-72, 88; Fatir 3; Sad 65; Zumər 6; Fussilət 6; Zuxruf 84; Duxan 8; Məhəmməd 19; Zariyat 51; Tur 43; Həşr 22, 23; Təğabun 13; Muzzəmmil 9.

Ümidsizlik halındakı iman – Mö'min 84, 85.

Haqq-batıl – Bəqərə 42; Ə'raf 118; İsrə 81; Kəhf 56; Həcc 62; Loğman 30; Səba 49; Mö'min 5; Şura 24; Fəth 28; Səf 9.

Haqq-hesab günü – Fatihə 4; Hicr 35; Sad 78; Zariyat 12; Vaqi'ə 56; Mə'aric 26; Muddəssir 46; İnfitar 9, 15, 17, 18; Mutaffifin 11.

Hənif dini – Yunus 105; Nəhl 123.

Hidayət-dələlət – Bəqərə 175; Ən'

am 125; Ə'raf 30, 178, 186; Yunus 108; Rə'd 27, 33; İbrahim 4; Nəhl 36, 37; İsrə 15, 97; Kəhf 17; Məryəm 75, 76; Nəml 92; Qəsəs 50, 56, 85; Səba 24, 50; Fatir 8; Zumər 23, 37, 41; Mö'min 33; Qələm 7.

Hidayətə uyanlara salam – Taha 47.

ELM, AĞIL, TƏFƏKKÜR, İBRƏT

Ağıl sahibləri – Bəqərə 164, 197, 269; Ali İmran 7, 190; Maidə 100; Rə'd 19; İbrahim 52; Nəhl 12; Sad 29, 43; Zumər 9, 18, 21; Mö'min 54; Talaq 10.

Bildiyni öyrətmənin zəruriliyi – Bəqərə 129, 151, 159, 174; Tövbə 122; Əbəsə 1-4.

Bilmədən hökm verməmək – Ən'am 119, 144; Həcc 8; Loğman 20; Mö'min 83.

Qələm və yazı – Qələm 1; Ələq 4, 5.

Dərk etməyi tövsiyə edən ayələr – Bəqərə 44, 73, 75, 76, 164, 170, 171, 242; Ali İmran 65, 118; Maidə 58, 100; Ən'am 32, 126, 151; Ə'raf 169; Ənfal 22; Yunus 16, 42, 100; Hud 51; Yusuf 2, 109; Rə'd 4; Nəhl 12, 67; Ənbiya 10, 67; Həcc 46; Mu'minun 80; Nur 61; Furqan 44; Şuəra 28; Qəsəs 60; Ənkəbut 35, 43, 63; Rum 24, 28; Yasin 62, 68; Saffat 136-138; Mö'min 67; Zuxruf 3; Casiyə 5; Hədid 17; Həşr 14; Mülk 10.

Düşünüb ibrət alınması lazım olan bə'zi hadisələr – Yunus 5, 6; Yusuf 7; Rə'd 3, 4; Nəhl 11-13, 65, 66-68, 79; Mu'minun 21, 30; Şuəra 7-9; Ənkəbut 15, 24, 28-35; Rum 19-25; Duxan 37-39; Casiyə 4; Mülk 19; Təriq 5-7.